

1882-10-20

SENDER

Joakim Skovgaard

RECIPIENT

Susette Cathrine Holten

FACTS

Document type:

Letter

General comment:

Brevet er ved en fejltagelse markeret som 5b.

Sender's location:

Como

Mentioned people:

Susette Cathrine Holten

Joakim Skovgaard

Mentioned locations:

Lugano

Chiasso

Como

Loccano

Archive:

Mappe 43 nr. 4

TRANSCRIPTION

Mappe 43 brev 4

Villa d` Este Como 20/10 1882

Til Cathrine !

Ja ser Du det ma petite soeur! I nat har jeg sovet i et beskedent kammer højt til vejrs, men ikke desto mindre er det større, især højere end vores dagligstue i no 27. Ja vi giver greven, nu skal Du hører hvordan det går til. – Vi havde brugt mange penge, dvs. sådan hvad der går med, men så i går morges vilde vi begynde at spare, vi vilde ikke mere tage på de første hoteller, for selv højt ope løber det dog op, nej vi vilde herefter højt op i de mindre hoteller, selv snuse dem op osv. Vi begyndte med at køre på 3die klasse til Lugano. Det var morsomt; de os omgivende fyre var fortræffelige, navnlig en 11?års gut med en bøsse 3 gange så lang som han selv og et krudthorn midt på maven. Nå vi kom til Lugano (vejen var smuk, dejlig, jeg holder meget af de grå vilde floder i dalene, men en måned tidligere er her vist endnu skønnere.) Lugano er en morsom by. Vi listede langs søen for at finde en tiltalende beværtning, hvilket også lykkedes, den var god og vist moderat det var dejligt, mageløst dejligt alt sammen, udsigt til søen, god mad, solskin osv. så gik vi ind og så Luinis dejlige fresker og så atter en skøn tur til vi skulle af sted. I Chiasso var der farligt mudder, alle skulle undersøges af toldvæsenet, og vi skulle have vores i forvejen sendte kufferter, og det var farlig komedie og renden fra og tilbage. Nå om-

-2-

-sider kom vi da ind i en meget fuld vagon og 10 minutter efter var vi i Como. – Her må jeg nu indføre et par personer, nemlig en hollænder med sin unge hustru, vi havde først set dem i ventesalen i Delizona og senere var vi flere gange stødt sammen, ja i Loccano boede vi i samme hotel, og vi sejlede sammen til Isola Bella. På vejen til denne Ø spurgte han om vi vilde leje vogn for at køre den rundt, formentlig vilde han så slået sig sammen med os, men hele øen er ikke stort større end et stort dampskib, og der er vist hverken hest eller vogn på den, af den gode grund at man så at sige ikke kan køre på den. Nå, det var behagelige mennesker som vi var glade for at kunne udgyde os lidt for på fransk. – Her i Como stod både de og vi ud, og de gik ind i en af de mange omnibusser som holdt der, vi skulle også i en, hvorfor ikke i den samme? Enfin vi gik ind i den. Vi rullede da afsted, vi rullede og rullede og kunne ikke begribe det, vi blev ved med at rulle, passerede den ene mur efter den anden, vi rullede endda så siger hollænderen, at det var langt fra stationen, det var kedeligt, tænkte vi, men

vi blev nød til at rulle og Du kan tro rullen gik, vi så lygterne i Como på den anden side søen og de fjærner den mere og mere og rullen gik endda. – Endelig holdt vi, nej jeg må sige at vi halvt lo og halvt skar tænder på vejen, trods det dejlige måneskin, trods den os omgivende skønhed, en værdig vej til Paradis; vi følte det som en vej til Skærsilden. Nå så var vi videre da, jeg tror selv

-3-

hollænderen studsede. Søjler, brede trappegange, lange corridorer, store sorte billeder, statuer, kort sagt, hverken Paradis eller Skærsilden men Grand Hotel Ville d'Este. Her står Ville d'Este på al ting, vandfade, tallerkner, skylleskåle, som mosaik i haven, ja selv vin findes her af det navn. – Vi bad om et værelse modeste, det skulle dog rime sig på d'Este, og spurgte toset nok om prisen osv. Hvilket vi naturligvis ikke kunne pumpe ud af den tykke tandbræker til kjoleklædt djævel som stod og forsikrede beroligende, at det var ikke dyrt osv. Nej når vi skulle spile grever var det bedst at gøre det straks; næsen i vejret trods den gamle hat, som ikke er blevet nyre på rejsen, jeg turde dog ikke tage termosjanderen på, den kunne let blive mig for engelsk pebret. Bellagio den 20ds. Vi stak altså næsen i sky og forlangte beuf, ost, druer og vin (den førmtalte Villa d'Este) og så sad vi i en hvid, marmoreret og forgyldt sal med silketapet på væggene (det havde vist før prydet et napoleansk slot, for i mønstret såes et N og en ørn på en lysstråle, der var stole i samme stil) og morede os rigtig godt, vi drak alle gode venners skål og jeg lo i stilhed men så det rystedes lige ind i hjærteroden. Vi havde et pragtexemplar af en opvarter, så fornem u. så fornem, med et frygtelig fint træk med øjnene, som om han var manden for det hele, og så måtte han dog opvarte os. Da vi så var færdige gik vi op og bredte os i læsesalen, lod som vi læste

-4-

flydende engelsk, værdigede knap de kinesiske vægmalerier et blik osv. Så gik vi op og gjorde os det bekvemt i de brede senge, stadig dog med enkelte udbrud af kluklatter. Næste dag stod vi sent op, dvs. Viggo, (for han havde skrevet om aftenen som sædvanlig, og jeg gjorde det som sædvanlig den næste morgen) nød i ro vor cocolade, honning og æg, gik så ud at bese haven, som virkelig er meget morsom med mægtige plataner osv., aloe, oliven, laurbær. Imidlertid var vi dog usikre, da de spurgte os, om vi -----, og bestemte os for at tage af sted med dampskibet kl. 12 (det første vi kunne komme med) . Så fik vi regningen, og hahaha den var mindre end vi havde beregnet, men vi havde jo også regnet flot. Voila nu er vi her i Hotel Florence, en hyggelig kneibe med

kraftig vin, så vi går i en evig salighedstilstand. Den fine kniv jeg har fået af Fru Pedersen havde jeg oppe hvert øjeblik i Villa d'Este for at vise, jeg var meget finere end min hat. Her i fremmedbogen har vi fundet Skridsvig med frue, de har været her i Syditalien. Vil Du sende dette brev til Sverig, og siden til Kabell, Nestelø Præstegaard, Næstved. ---- Tak for dit brev og for tilsendelsen af det andet, Du kan fortælle la Cour, at det er fra Løvenskjold Løvenborg, så ved han nok rede på den grinagtige redelighed. – Orgelkoncerten den er ikke mere, og jeg tog derfor ikke til Luzerne igen.

-5-

Den model Du snakker om, kan jeg ikke huske, men det kan gjerne være, jeg har haft hende 2 gange. Ak ja, jeg er så forsigtig, så forsigtig, jeg har næsten altid Tamosjanderen på maven.

Milano 22 ds. Du må ikke tage det så nøje med hvad jeg skriver i aften, for jeg er pærefuld, det er også en gruelig mængde vin man må drikke i Italien. Nu har jeg set det lille lokomotiv fare om og tænde de 400 gasblus, det var meget grinagtigt. Ved table d'hotel her sad jeg over for en som jeg sidst af alt villet troet kunde tale dansk, man da Viggo og jeg havde vekslet nogle ord, presenterede han sig som dansktalende, men jøde var han nu, det er lige så sikkert, for Italiener var han ikke. Vi fik noget til middag, som jeg gjerne gad vide, hvad var for jeg er overbevist om, at det var et hulepindsvin eller en hund, en moppe. Det var for stort til at være en kanin, hare var det ikke, kat var det temmelig mørkt til at være, (ja det kan have hængt længe) og så er der vist ikke andet tilbage end de to førstnævnte ting. Det smagte alt andet end godt, men da jeg ikke var absolut sikker på at det var en moppe ved navn Perle, eller hvad ved jeg, gled det dog ned. Firenze 24 ds. Ja, nu er vi her, Du1 Tak for brevkortet; her var også brevkort fra Zarthmans, med mange adresser, så nu skal vi grunde over tingene. Hør, skriv tit, om ikke andet så bare brevkort med lidt muntre ord, omtrent 1 gang om ugen, det vilde være så rart.

-6-

5b

Dette brev er grimt skrevet, men når stoffet vælder sådan ind på mig, så kan jeg ikke give mig tid. Har Du set kirken St. Ambrosius i Milano, for den er rigtig noget for mig. Jeg kan hilse Dig fra de uendelige mure i og ved Bellagio, jeg rendte et par gange for at lede efter enden på dem, for at komme nede til søen men nej, det højeste vi nåede var, ad en vist privat vej at liste os ned til søen et sted hvor der var et par stene vi akkurat kunde stå på, på tilbagevejen kom vi ind i en gyde næsten helt fuld af yndige firben, som svippede af sted i solskinnet. Jeg er dygtig træt, for vi har kørt hele

natten og nu i dag været ude at sejle i yndighederne her, her er meget morsomt. Vi klarer os brilliant med sproget, dvs.. Viggo klarer det, vel får vi stedse det samme at spise, for vi må jo tage hvad vi ved hvad er, men det giver sig nok. Ja, nu skal dette af sted, jeg har haft det længe under arbejde. Om 9- 10 dage tror Zarthmans at han kommer, og vi bliver her 14 dage, men da vi nok skal huske at give hvor adresse ind på posthuset, kan Du og hvem der vil jo skrive uden at være bange for, at det ikke træffer os. Hvis Du ikke finder dette brev for sjusket kan Du også lade Fra Pedersen læse det, eller i hvert fald give hende et uddrag, og glem så ikke at sige, at den lille klo på kniven (som var et for herrer uundværligt redskab) virkelig har vist sig meget nyttigt hvert øjeblik. Lev nu vel og hils af alle kræfter, Din broder Kim.

Næste gang skal Niels jo have brev, jeg løber an på, han er i Kbh. |Jeg tror, jeg sender det til Dig i tide, så Du kan sørge for at han får det til sin fødselsdag.|

|Måske vi bliver mere end 14 dage her.|

Til Petrine

SKOVGAARD-MUSEET

Mappe B, Nr. 4

Villad'Este Como.

29/10 1882.

Ja ser du det ma petite soeur! Inat har jeg sovet
i et beskedent kammer højt til vejrs, men ikke desto
mindre en del støre, især højest end vore dagligstue
i nodt. Ja vi giver groven, nu skal du hørsvorden det
gaa til. — Vi havde brugt mange penge, desv. sådan
had de gaa ned, men så i går morges vildt vi begynde
at spare, vi vilde ikke mere tage på de første hoteller, for
selv købt oppe. Lige det dog op, nu vil vi købe højt
op i de mindre hoteller, selv om de er op o.s.v., vi
begynder med at køre på 3de klasse til Lugano. Det var
morsomt, de os omgivende fjere var fortreffelige, navnlig
en 11-års gut med en bøsse 3 gange så lang som
han selv og et knutthorn midt på maven. Nå vi kom
til Lugano, (vejen var smuk, dejlig, jeg holdt meget af
de grøne vildt floder i dalen, men en måned tidligere er her
vist endnu skovene), Lugano er en morsom by. Vi
bestod langs søen for at finde en italiensk bevaeltning,
hvilket også lykkedes, den var god og ret moderat det var
dejligt, meget dejligt alt sammen, udsigt til søen, god
mad, solskin o.s.v. Så gik vi ind og så Lucio's dejlige
friske og så attraktive skøn tær, til vi skulde afsted. I
Chiasso var der forlyst mudder, alle skulde underkøbes
af tolvsmænd, og vi skulde have været i forvejen om de kaffeter,
og det var en forlyst komedie og runden frem og tilbage. Nå om 2

Så der kom vi da ind i en meget fuld vagon og 10 minutter
efter var vi i Como. — Her må jeg nu indføre et par per-
soner, nemlig en hollænder med sin unge hustru, vi havde først
set dem i ventecalen i Bellinzona og senere var vi flere gange
stødt sammen, ja i Locarno boede vi i samme hotel, og
vi rullede sammen til Esola Bella. Så rejste vi videre og
spurgte han om vi vilde lige rejse for at køre den rundt, formodet-
lig vilde han på slægt sig sammen med os, men hele den er
ikke stort stene end ~~en~~ et stort dampskib, og der er vist
ikke nok plads til alle vogn på den, af den gode grund, at man så
et sige ikke kan køre på den. Nå, det var behageligt minde-
som vi var glade ved at kunne udgyde os lidt for på frimær-
— Her i Como stod både de og vi ud, og de gik ind i
en af de mange omnibusser som holdt der, vi skulde også
i en, hvorfor ikke i den samme? en fin vi gik ind i den.
Vi rullede da afsted, vi rullede og rullede og kunne ikke be-
græbe det, vi blev ved at rulle, passerede den ene mur efter
den anden, vi rullede endda, så siger hollænderen da, at
det var langt fra stationen, det var kedeligt tænkte vi, men vi
blev ved til at rulle og du kan tro rullen gik, vi så
lygten i Como på den anden side søen, og da fjernede den
mere og mere og rullen gik endda. — Endelig holdt vi,
nej jeg må dog sige at vi halvt lo og halvt skar tænder på
rejsen, trods det dejligt menneske, trods den os omgivende
skønhed, en værdig rejse til Paradis, vi følte det nu som en
rejse til Hæderlden. Nå så var vi der da, jeg tror selv

flydende engle, værdige knæ, de himelske søg-
malen et blik over. Så gik vi op og op, og det
bekræftede i de brude søg, stadig dog med enkelte
udbrud af klækthet. Næste dag stod vi sent op,
den 11de, (for han havde skrevet om aften om vedvarende,
og jeg gjorde det som vedvarende den næste morgen) ned
i os var enklede, hængt op, gik så ud at se haven,
som virkelig er meget minom med meget platon osv.,
aloe, Oleon, Cevak. Imidlertid var vi dejenere
da, da de spurgte os om vi mindst og betente os for
at tage afsted med dampskibet til L. (det første vi kunde
kaune med). — Så fortsat regnen, og hader
den var mindre end i første foregæng, men vi
havde jo god regnet. Cevak nu var i
Hôtel Florence, en hyggelig kædet med kraftig
vin, så vi gik i en enlig salig betragtning. — Den
første kniv jeg har set af den Pedraen havde jeg givet
hvert øjeblik i Uld. Et for et, men at jeg var meget
dine end min bet. — Den i gennemsnit har vi
færdigt. Standen i midten, de har end de i det
Uld. De havde dette bryd i hæng, og siden til det
Næste i Mestgaard. — Tilbage til det
opfor til den anden, det andet, de kan fortælle la Cor, at
det er fra Lørdag til Lørdag, så vil han nok se
jag den grænsede vedligeholdelse. — Og i kanten, den
er ikke mere, og jeg tror, det er det samme igen.

Den møde du snakker om, kan jeg ikke huske, men det
kan godt være jeg har haft hende i 2 gange. — De ja,
jeg er så forsigtig, så forsigtig, jeg har næsten alle 2 Jams-
Spænding på maxen. Mellem 22 de. Du må ikke
tage det så nøje med hvad jeg skriver i aften, for jeg er
næsten fuld, det er også en gruelig mængde vin, men må
drikke i stillen. — Nu har jeg det til alle 40 meter
kan omgives, de 400 gæster, det var meget præget.
Det talte i skolegården, og jeg var for en som jeg vidste af alt
vilde trode kunne tale det, men da jeg var i skole
ved det meget godt, præsentere han sig som en student, men
men jeg var han nu, det er lige så sikkert for stillen
var han ikke. Vi fortsat meget i midten, som jeg gerne
gik ud, hvad var, for jeg var meget i den, så det var
et halvguldsen eller en kasse, en møppe. — Det var
for det til det var en kasse, her var det ikke, det var
det samme i midten, det var, (jag det kan have været
Cange) og så de i det ikke andet til bage en de to
for det andet. Det omgik det andet ind i godt, men da
jeg ikke var der, det var på det det var en møppe med
navn Carl, eller hvad det var, glad det dog med.
Finnica. 24 de. — Nu er vi her, den i tak for den
kalde, her var også brydte fra Lørdag, med mange
advarer, da nu skal vi gennem de tingene. — For, det
til om ikke andet er det brydte med det meste
ord, endene i gang en aften, det vilde være de var